

Společná deklarace o harmonizaci výstavby Evropského systému vysokého školství

ve spolupráci 4 ministrů - Francie, Německa, Itálie a Spojeného království
Paříž, Sorbona, 25. května 1998

Evropský proces se v poslední době posunul o několik velmi významných kroků kupředu. Ať jsou tyto změny jakkoliv významné, nesmíme zapomenout, že Evropa není pouze Evropou EURA, bank a ekonomiky: musí být i Evropou znalostí. Je třeba posílit a vybudovat intelektuální, kulturní, sociální a technický rozměr našeho kontinentu. Musí to být univerzity, které budou tuto dimenzi z velké části vytvářet a budou v jejím rozvoji hrát hlavní roli.

Univerzity vznikly v Evropě asi před 750 lety. Naše země se mohou pochlubit těmi nejstaršími univerzitami a řada z těchto institucí slaví v současné době svá významná jubilea, jako je tomu dnes na Pařížské univerzitě na Sorbonně. V oněch dávných dobách se studenti i učitelé volně pohybovali po Evropě a tím i rychle šířili vědění celým kontinentem. Dnes ještě příliš mnoho studentů končí studia, aniž využili své možnosti a uskutečnili jejich část za hranicemi své země.

Směřujeme do období, ve kterém podmínky vzdělávání a práce doznají velkých změn, k diverzifikaci profesního vzdělávání, kde se celoživotní učení stane jasnou povinností. Dlužíme našim studentům a naší společnosti systém vysokoškolského vzdělávání, ve kterém dostanou ty nejlepší možnosti, aby hledali a aby našli své oblasti, ve kterých dokáží vyniknout.

Otevřenost vysokoškolského studia v Evropě s sebou nese řadu pozitivních aspektů; samozřejmě respektuje naši odlišnost, ale na druhé straně nás stále nutí odstraňovat překážky a vytvářet rámec pro výuku a učení, který posílí mobilitu a stále těsnější spolupráci.

Mezinárodní uznání a atraktivita našich systémů jsou přímo svázány s jejich vnitřní i vnější srozumitelností. Zdá se, že vzniká systém, ve kterém jsou dva cykly vzdělávání - graduovaného a pregraduálního, které jsou mezinárodně porovnatelné a ekvivalentní.

K větší působnosti a pružnosti tohoto systému přispěje užívání kreditů (tak jako je tomu v ECTS) a semestrů. To umožní uznání takto získaných kreditů těm, kteří se rozhodnou začít nebo pokračovat ve vzdělávání na různých evropských univerzitách a budou chtít získat vysokoškolské vzdělání kdykoliv během svého života. Studenti by měli být totiž schopni vstoupit do akademického života v jakémkoliv období svého profesionálního života a na jakkoliv různém základě.

Pregraduální studenti by měli mít přístup k různým programům, včetně možnosti multidisciplinárních studií, rozvoje jazykových znalostí a schopnosti užívat nové informační technologie.

Aby tato naše snaha, kdy usilujeme o to objasnit naše vzdělávací systémy všem, mohla být úspěšná, je důležité mezinárodní uznání vzdělání prvního pregraduálního cyklu jako vhodné úrovně kvalifikace.

Ve vzdělání druhého, graduovaného cyklu, se nabízí výběr mezi kratším magisterským studiem a delším doktorským studiem s možností přejít z jedné formy do druhé. V obou těchto formách bude kladen příslušný důraz na výzkum a samostatnou práci.

V obou formách studia budou studenti vedeni k tomu, aby studovali nejméně jeden semestr za hranicemi své vlastní země.. Stejně tak více učitelů a vědců bude pracovat v jiné než své rodné evropské zemi. Za tímto účelem bude plně využito rychle rostoucí podpory, kterou Evropská unie věnuje mobilitě studentů i učitelů.

Většina zemí a nejen evropských, si plně uvědomilo potřebu posílit tento vývoj. Konference evropských rektorů, presidentů universit, skupiny akademiků a expertů našich zemí se zasazují o to, aby se tento myšlenkový trend rozšířil.

Úmluva o uznávání kvalifikací ve vysokoškolském vzdělávání byla podepsána v loňském roce v Lisabonu. Úmluva obsahuje řadu základních doporučení a potvrdila, že jednotlivé země mohou vytvořit ještě konstruktivnější rámec pro uznávání. Vyjdeme-li z těchto závěrů, můžeme na nich stavět a pokračit ještě dále. Existuje již společný základ pro vzájemné uznávání vysokoškolských kvalifikací pro profesní účely, který vychází ze souboru příslušných předpisů Evropské unie.

Naše vlády nicméně pokračují v důležité cestě, aby hledaly způsoby, kterými budou získané znalosti ohodnoceny, a příslušné kvalifikace snadněji uznány. Předpokládáme, že tyto aktivity podpoří vznik dalších smluv mezi vysokoškolskými institucemi. Pokroku v harmonizaci všeobecného rámce našich kvalifikací a vzdělávacích cyklů může být dosaženo prohloubením již existujících zkušeností, společnými diplomami, pilotními projekty a dialogem všech zúčastněných.

Proto jsme se usnesli na společných hlediscích, která směřují ke zlepšení vnějšího uznání a posilují studentskou mobilitu stejně tak jako zaměstnanost. Výročí založení Pařížské univerzity zde na Sorbonně je tou slavnostní příležitostí, abychom vykročili na náročné cestě k vytvoření Evropské zóny vysokého školství, kde se národní identity všeobecný zájem skloubí navzájem ku společnému prospěchu Evropy, jejích studentů a jejích občanů. Vyzýváme ostatní země Evropské unie a ostatní evropské země, aby se k nám připojily a všechny evropské univerzity, aby posílily postavení Evropy ve světě tím, že budou stále zlepšovat a modernizovat vzdělávání pro občany svých zemí.

Claudie ALLEGRE
Ministr národního vzdělávání
Výzkumu a technologií (Francie)

Luigi BERLINGUER
Ministr pro veřejné vyučování,
vysoké školy a výzkum (Itálie)

Tessa BLACKSTONE
Ministr vysokého školství
(Spojené království)

Jurgen RUETTIGERS
Ministr školství, vědy, výzkumu
a technologií (Německo)